

Belichter Koos Westhoff

“Licht blijft altijd fascineren”

Koos Westhoff wilde altijd al ‘iets met film’ doen. De vraag was alleen wát. Via fotografie kwam hij uiteindelijk bij belichting terecht en van die overstap heeft hij tot op de dag van vandaag nooit spijt gehad. Hij vertelt over zijn werk, zijn apparatuur en de ontwikkelingen binnen zijn vakgebied.

Toen Koos Westhoff in 1986 van school kwam assisteerde hij op freelance basis een aantal fotografen. Op die manier kwam hij bij een productiebedrijf terecht en deed hij van alles als runner, camera- en lichtassistent. “Op die manier ben ik steeds meer licht gaan doen. Uiteindelijk heb ik de overstap gemaakt van fotografie naar licht en kocht ik mijn eerste lampen, 2x lowel DP, 2x lowel omnilight en 3x 500w LTM fresnel. Dat is een goede overstap geweest. Ik werk graag in een team en als fotograaf moet je toch veel alleen doen. Achteraf gezien was het gebruik van licht bij het fotograferen toch al het leukste voor mij. Nu ben ik dus belichter, wat in mijn geval inhoudt dat ik verantwoordelijk ben voor het licht en de

sfeer die daar mee gemaakt wordt. Ik doe veel bedrijfsfilms, commercials, kleine dramaproducties, praat- en discussieprogramma’s. Dit alles voor het bedrijfsleven en regionale en landelijke omroepen. Het is heel divers. De ene keer is er een groot budget en kan je veel licht meenemen, de andere keer wordt een groot beroep gedaan op je creativiteit om met bestaand licht en een beperkte hoeveelheid eigen licht de gevraagde sfeer neer te zetten. Dat geeft wel weer een grote uitdaging.”

Licht en schaduw

De eerste spullen die Westhoff in zijn begintijd aanschafte staan niet in het kader verderop in dit artikel, maar dat waren zwarte

lappen en vlaggen (een metalen frame in diverse maten, bespannen met zwart doek – in eerste instantie door Westhoff zelf gemaakt door middel van 10mm in vorm gebogen koperen pijp met een hoes van zwart etalageflanel). Westhoff: “Ik werkte in mijn begintijd veel voor producenten die eigen licht hadden. Maar wat daar nooit bij zat, waren de spullen om daadwerkelijk het licht te controleren. Vaak kan je bij een bedrijfsfilmpje al veel doen door bijvoorbeeld een aantal van de bestaande lampen uit te doen. En te zorgen dat het licht dus een richting krijgt en er verschil tussen licht en donker ontstaat. Eigenlijk maak je als belichter ook geen licht maar schaduw. Doordat er een schaduwkant is

krijgt iets vorm. Je kan het onderwerp dan een karakter geven. Door verschillen van licht en donker in een ruimte kun je diepte maken, maar ook aandachtspunten creëren. Ook een cucoloris (een plak met grillige gaten er in) voor een lamp of een vlag frame met stroken gaffertape erop kunnen dan wonderen doen. De basis is natuurlijk altijd waar het hoofdlicht vandaan komt en het maakt dan niet uit wat voor soort lichtbron dat dan is.”

Keuze

Volgens Westhoff zijn er veel factoren waar op gelet moet worden bij de aanschaf van belichtingsapparatuur. Bijvoorbeeld wat je er mee moet uitlichten en natuurlijk wat er aan apparatuur voor handen is. “Bij een interview kun je bijvoorbeeld zacht licht en een spot gebruiken. Je kunt dan kiezen voor een dure softbak en een fresnel lamp of een bouwlamp en een plaat piep om tegen aan te bouncen en een halogeen spotje. Het is heel moeilijk om daar een antwoord op te geven. Ik heb het in dit

voorbeeld alleen eigenlijk nog maar over het prijsverschil. Het grote voordeel van dit vak is dat eigenlijk alles ook te huur is en dat je op die manier ook lampen kunt proberen. Zo ben ik ook tot de keuze voor mijn lichtset gekomen. Ik huur nog steeds wel eens zodra ik een klus heb waar ik lampen voor nodig heb die ik niet zelf heb of wanneer ik meer licht nodig heb. Overigens zijn er heel veel collegabelichters die geen eigen licht hebben en altijd alles inhuren”, legt Westhoff uit. De lampen die hij uiteindelijk aangeschaft heeft, koos hij vanwege hun lichtkarakter: “Zacht en hard licht. Met dedo kun je egale licht vlekjes maken en met de 200w LTM fresnel ook, maar daarbij is het licht iets grilliger. Dat kan ook juist een mooi effect geven. De 2-bank Kinoflo is een grappige lamp omdat je er afhankelijk van hoe je hem gebruikt hard en zacht licht mee kan maken. De 2500 HMI is om invallend zonlicht effect te kunnen maken. Liever zou ik hiervoor een 4kw willen gebruiken, maar die kun je bijna nergens op een gewone huisinstallatie aansluiten.

Waarschijnlijk schaf ik binnenkort nog wel een 2,5kw par aan voor meer lichtopbrengst en een duidelijkere lichtrichting. De gobos heb ik omdat ik vaak in van die saaie kantoren zit. Je kunt dan met de gobo een luxaflex net iets meer sfeer meegeven. Ik heb de lampen altijd bij me, maar ze komen pas bij daadwerkelijk gebruik op de rekening.”

Ontwikkelingen

Op ‘belichtersgebied’ zijn er nogal wat ontwikkelingen gaande op het moment, weet Westhoff: “Zo worden videocamera’s steeds lichtgevoeliger. Een aantal jaren terug moest je vaak nog veel licht neerzetten om te kunnen opnemen. Nu zie je dat je met 500watts lampen of 1 kw’s veel kunt doen. Ook het gebruik van PL-lampen in softbakken maakt een ander gebruik van licht mogelijk. Ze zijn compact, gebruiken weinig stroom in vergelijking met de lichtoutput en geven bijna geen warmte af. Ook de ontwikkeling op het gebied van LED-licht is interessant, hoewel dat nog erg in

Beknopt overzicht van de apparatuur van Koos Westhoff

- grip-pakket (bekabeling, statieven, vlaggen, klemmen e.d.)
- Kunstlicht:
 - 2x Arri Junior fresnel (1000 W)
 - 3x Lowel DP (1000 W)
 - 2x Lowel Omni-light (650 W)
 - 5x LTM fresnel (500 W)
 - 3x LTM fresnel (200 W)
 - 3x Dedo-light
 - 1x Prelude gobo-spot + gobo's
 - 2x Arrilite (2000 W)
- Daglichtlampen:
 - 1x quarzcolor sirio 2500 W HMI
 - 1x quarzcolor sirio 1200 W HMI
 - 1x ltm luxarc mini 575 W HMI
- Softlights kunst- of daglicht:
 - 1x kinoflo 4ft, 2-bank.
 - 1x softlight grigull starlight
- Communicatie:
 - 1x set portofoons (1/2 watt zendvermogen)
- Special effects (op aanvraag):
 - 1x OptiMist rookmachine

de kinderschoenen staat en verhoudingsgewijs nog duur is." Westhoff blijft altijd kijken naar wat er aan lampen te koop is en natuurlijk naar wat je er mee zou kunnen doen: "Wat ik ook merk is de opkomst van de regionale televisie, hier zit veel werk. Waar ook een verandering plaats vindt is de manier waarop de film en/of uitzending bekeken wordt. Ik werk nu regelmatig mee aan producties die alleen maar via het internet te bekijken zijn. Je moet dan rekening houden met je contrasten. Van mooi zacht licht blijft dan niet zoveel meer over. Ik vind het wel altijd weer een uitdaging om te zorgen dat de sfeer die ik voor ogen had er dan wel in zit. Gelukkig is het wel zo dat er weer vaker budget is bij dit soort producties en dat men zich er van bewust is dat je het dan net iets mooier kunt maken."

Fascinatie

Westhoff vindt het prachtig om, zoals hij het zegt, 'het licht door zijn handen te voelen gaan': "Het is mooi om op een druilerige doordeweekse dag ergens op locatie in een huis een lichtsfeer te creëren die je het gevoel geeft van een zondagochtend in de zomer. Licht blijft me altijd fascineren. De richting, de sfeer die het kan oproepen. Dat je door het licht het gevoel van gezelligheid kunt krijgen, maar dat je het ook grimmig kunt maken. En het is mooi op plaatsen te komen waar ik anders nooit was geweest. Fabrieken waar je anders

nooit komt, een helikoptervlucht, even op en neer naar Parijs in een zakenvliegtuig omdat er nog wat vliegopnames gemaakt moesten worden en het toestel er toch voor ons stond, nooit langer dan een aantal weken op dezelfde locatie werken." Op de vraag of er op zijn vakgebied voldoende jonge aanwas is, antwoordt Westhoff twijfelachtig: "Ik kom ze niet echt tegen, maar dat kan ook zijn omdat ik een beetje buiten het Amsterdamse en Hilversumse wereldje zit. Probleem is denk ik ook dat er, voor zover ik weet, niet echt een opleiding tot belichter is. Mijn basis ligt dan ook in de fotografie, net als die van veel van mijn collega's. Verder moet je het vak in de praktijk

leren. Als assistent bijvoorbeeld. Het is dan hard werken, maar je kunt dan veel leren. Dat is bij mij niet helemaal goed gegaan overigens. Ik had in die tijd (toen ik net van school kwam en de mogelijkheid had om te assisteren) een beetje een te grote bek. Ik wilde me toch wel erg graag met dingen bemoeien. Achteraf gezien had ik af en toe beter mijn mond kunnen houden en goed moeten opletten. Ik denk ook dat als ik nu zo'n assistent zou hebben die er ook met een uitlag."

Meer informatie is te vinden op www.kooswesthoff.nl